

N:o 42.

Upläst och godkänd hos Första Kammaren den 24 april 1897.
— — — — Andra Kammaren — 24 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af väckt motion om tillägg till § 26 mom. 1 i lagen angående tillsättning af presterliga tjänster.

(Lagutskottets utlåtande n:o 4.)

Till Konungen.

Vid innevarande riksdag har af enskild motionär väckts förslag om införande i lagen angående tillsättning af presterliga tjänster den 26 oktober 1883 af ett stadgande, likartadt med det, hvarigenom i den genom nyssnämnda lag upphäfda förordningen om prestval den 1 april 1843 bestämdes, att om husfadern, hvilken i allmänhet egde utöfva rösträttigheten vid prestval, vore frånvarande samt icke lemnat skriftlig voteringsedel eller muntlig fullmakt, hustrun skulle ega att rösta i hans ställe. Sedan motionären erinrat, hurusom Eders Kongl. Maj:t för 1893 års kyrkomöte framlagt ett förslag i denna rigtning, hvilket af mötet godkänts, men afslagits af 1894 års Riksdag på grund af motstånd hos Andra Kammaren, som önskat en mera oinskränkt och trogen återgång till den rättighet vid prestval, som gift qvinna förr egde, än den som Eders Kongl. Maj:ts förslag innebar, framhåller han, hurusom det ej finge förgätas, att denna fråga på det närmaste berörde stora delar af vårt land — icke blott skärgårdsbefolkningen, utan t. ex. äfven de orter,

der husfäderna emigrerat eller i öfrigt befunne sig i sådana vilkor, att de ej kunde bestämma öfver sin tid. Här gälde ock ett ärende, der qvinnan i regel vore i hög grad intresserad och i öfrigt fullt ut lika väl kvalificerad som mannen, hvartill komme, att gift qvinnas rösträttighet i forna tider ej förorsakat någon olägenhet. Med öfvervägande häraf syntes det välbetänkt, att gift qvinna återfinge den rösträtt, hon mistat, äfven om ett stadgande i sådan rigtning ginge något på sidan om den rösträttsprincip, som låge till grund för vår kommunallagstiftning.

Riksdagen är ense med motionären om lämpligheten af ett stadgande, likartadt med den bestämmelse i den numera upphäfdade kongl. förordningen om prestval den 1 april 1843, hvarigenom gift qvinna medgafs rätt att vid dylikt val i sin röstegande mans frånvaro och derest han ej åt annan person för tillfället öfverlemnats sin rösträtt utöfvadensamma. Visserligen skulle ett dylikt stadgande komma att stå utan motsvarighet på andra områden och icke öfverensstämma med reglerna för utöfvande af den kommunala rösträtten, men då det här gäller en sak, som särskildt berör de enskildes och familjernas andliga intressen, och en rättighet, för hvars utöfvande qvinnan må anses vara lika väl kvalificerad som mannen, samt härtill kommer, att mans och hustrus intressen på detta område torde få anses vara i regeln öfverensstämmande, så finner Riksdagen i dessa särskilda förhållanden tillräckliga skäl för ett undantagsstadgande sådant som det föreslagna. Någon olägenhet af ofvanberörda stadgande uti 1843 års förordning om prestval, har icke heller, Riksdagen veterligen, försports; och fördelen af ett dylikt stadgande torde komma att visa sig uti ett liffigare deltagande i val för besättande af presterliga tjenster, framför allt i de trakter, der den manliga befolkningens vanliga sysselsättning håller männen aflägsnade från hemmen och sålunda ofta hindrar dem från att sjelfva taga del uti dylika val.

Riksdagen får alltså anhålla, det Eders Kongl. Maj:t täcktes låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till sådan ändring uti eller tillägg till lagen angående tillsättning af presterliga tjenster den 26 oktober 1883, att gift qvinna må i den utsträckning och under de vilkor, som kunna finnas lämpliga och ändamålsenliga, vid prestval utöfva sin frånvarande mans rösträtt.

Stockholm den 24 april 1897.

Med undersåtlig vördnad.